

Tăng trưởng kinh tế tại các quốc gia đang phát triển: tác động của chi tiêu chính phủ và một số yếu tố

Trương Minh Tuấn⁽¹⁾

Ngày nhận bài: 03/01/2017 | Biên tập xong: 02/7/2017 | Duyệt đăng: 10/7/2017

TÓM TẮT: Bài nghiên cứu này dựa trên hàm sản xuất mở rộng tân cổ điển để xây dựng mô hình thực nghiệm, từ đó phân tích mối quan hệ giữa chi tiêu chính phủ (CTCP) và tăng trưởng kinh tế (TTKT). Để thực hiện mục tiêu này, nghiên cứu sử dụng dữ liệu bảng của 66 quốc gia đang phát triển trên thế giới trong giai đoạn 2000-2005. Để đảm bảo tính vững của mô hình, nghiên cứu sử dụng các mô hình Pooled OLS, FEM, REM và so sánh kết quả từ chúng, sau đó sử dụng kiểm định Hausman để chọn mô hình ước lượng phù hợp nhất. Tác giả cũng phân tích tác động của các yếu tố khác như lạm phát, lao động, vốn và hội nhập kinh tế đến TTKT. Kết quả cho thấy, CTCP và lạm phát có ảnh hưởng tiêu cực đến TTKT trong dài hạn. Ngược lại, tăng trưởng lao động, đầu tư tư nhân và hội nhập kinh tế có tác động tích cực đến TTKT.

TỪ KHÓA: chi tiêu chính phủ, đầu tư tư nhân, mô hình FEM, mô hình REM, tăng trưởng kinh tế

1. Giới thiệu

Trong hơn hai thập kỉ qua, đã xuất hiện nhiều nghiên cứu cả lý luận lẫn thực nghiệm tập trung phân tích vai trò của CTCP đối với TTKT ở các nước khác nhau. Các nhà kinh tế cũng như các nhà hoạch định chính sách thường không đồng thuận về vấn đề CTCP thúc đẩy hay kìm hãm TTKT (Barro, 1990). Những người ủng hộ quy mô CTCP lớn cho rằng, các chương trình chi tiêu của chính phủ giúp cung cấp các sản phẩm công quan trọng như cơ sở hạ tầng và giáo dục. Họ cũng cho rằng, sự gia tăng CTCP có thể đẩy nhanh TTKT thông qua việc làm tăng sức mua của người dân (Cass, 1965). Tuy nhiên, những người ủng hộ quy mô CTCP nhỏ lại có quan điểm ngược lại. Họ giải

thích rằng CTCP quá lớn và sự gia tăng CTCP sẽ làm giảm TTKT, bởi vì nó sẽ chuyển dịch nguồn lực từ khu vực sản xuất hiệu quả trong nền kinh tế sang khu vực chính phủ kém hiệu quả (Romer, 1990). Họ cũng cảnh báo rằng, sự mở rộng chi tiêu công sẽ làm phức tạp thêm những nỗ lực thực hiện các chính sách thúc đẩy tăng trưởng bởi vì những người chỉ trích có thể sử dụng sự thâm hụt ngân sách để làm

(1) **Trương Minh Tuấn** - Trường Đại học Kinh tế TP.HCM; 59C Nguyễn Đình Chiểu, Phường 6, Quận 3, TP. Hồ Chí Minh - **Email:** tmtuan@ueh.edu.vn.